

Előfizetési árak:

están vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre . 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyílttér és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.
 Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.
 Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Felelős szerkesztő:
Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.
 Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Olvasóinkhoz.

Mivel a közönség igényei a hirlap iránt napról-napra fokozódnak s ezen fokozott igényeknek megfelelő gyors hirszolgálatot kíván, a **Debreczeni Ellenőr-t**, amely a délutáni órákban jelenik meg s így hirszolgálat tekintetében nem versenyezhetik a reggel megjelenő ujságokkal, — **január 1-étől bezűntetjük** s a **Debreczeni Ellenőr** helyett tisztelt előfizetőinknek az „**Uj Debreczeni Friss Ujság**“-ot szolgáltatjuk.

Az „**Uj Debreczeni Friss Ujság**“, amely **korán reggel** jelenik meg és hirszolgálat tekintetében megelőzi a fővárosi lapokat, a modern ujságoknak minden tekintetben megfelelő hirlap s zászlójára a **Debreczeni Ellenőr** huszonzét esztendőn keresztül követett szabadelvű politikai irányát tüzte.

Az *Uj Debreczeni Friss Ujság* rövid egy hónapi fennállása óta becsülettel szolgálja a közügyeket, törhetlen kitartással lobogtatja a szabadelvű eszmék zászlóját, hű krónikása Debreczen és Hajdumegye eseményeinek s a helyi viszonyoknak megfelelő **legolcsóbb ujság**. A *Debreczeni Ellenőr* előfizetői tehát csak előnyös cserét csinálnak, mi-

dőn a *Debreczeni Ellenőr* helyett a modern ujságírás követelményeinek minden tekintetben megfelelő *Uj Debreczeni Friss Ujság*-ot kapják.

Azon t. előfizetőink, kik a „**Debreczeni Ellenőr**“-re előfizetésüket már beküldték, sziveskedjenek január 1-ig nyilatkozni a kiadóhivatalban, hogy kívánják-e az „**Uj Debreczeni Friss Ujság**“-ot január 1-től kézbesíttetni.

Kik az *Uj Debreczeni Friss Ujság*ra át nem utalják előfizetéseiket, azoknak az előre beküldött előfizetési díjat készséggel visszaszolgáltatjuk, s a kik átutalják, az előfizetési díj különbözetet javukra írjuk.

A város nagyérdemű közönségének köszönetet mondva a „**Debreczeni Ellenőr**“ támogatásáért, az „**Uj Debreczeni Friss Ujság**“-ot jóindulatu pártfogásába ajánljuk.

A „**Debreczeni Ellenőr**“ kiadóhivatala.

A „Debreczeni Ellenőr“ t. olvasó közönségéhez!

Ma egy éve, hogy a *Debreczeni Ellenőr* szerkesztését átvettem. Ez idő alatt lapunk sok vál-

tozáson ment keresztül, a t. olvasó közönség azonban hiven kitartott s nem vonta meg pártfogását tőlünk, kik igyekeztünk a szabadelvűség és a nemzeti haladás eszméit terjeszteni. Mennyiben feleltünk meg kitűzött célunknak, annak megítélése nem reánk tartozik, — de önérzettel elmondhatjuk, hogy a szabadelvűség és a t. közönség érdekeit hiven szolgáltuk s hálás szívvel emlékszünk vissza arra a jóindulatu támogatásra, melyben a t. közönség részesített.

E jóindulatu támogatásért kedves kötelességemnek ismerem ugy a magam, mint a szerkesztőség tagjai nevében köszönetet mondani s visszavonulva a szerkesztéstől kizárólagosan az ügyvédi hivatás körébe, kérem a t. olvasó közönséget, hogy a mai nappal megszűnő *Debreczeni Ellenőr* helyébe lépő *Uj Debreczeni Friss Ujság*ot jóindulatu pártfogásában részesíteni sziveskedjék.

Debreczen, 1900 december 31.

Dr. Orbán József.

TARCZA

Szilveszter estén.

Mulnak az évek gyors folyamában.
 Földi valónk itt csak tünemény!
 Hajnali fényben míg mosolyog ránk
 Ifjkorunkban égi remény:
 Elpihenünk az öröm kebelén!

És míg öröme új örömet hoz,
 Nem fedí gond el hő kebelünk.
 Oh, de a fényre, mely ragyog égőn,
 Tünde tavaszként játszva velünk:
 Fellegek árja takarja egünk!

Hervad a földnek dísze, virága;
 Sírva zugó szél tépi le azt.
 Elsuhan a szív gondtalan álma,
 Hull le zománca s a mi vigaszt
 Híntene rá, soha nem leli azt!

Sirbatemetve már ez az év is,
 Hogy soha többé itt ne legyen

Úlve magányban, hallom a hangot,
 Rezgve repül át bus szívemen:
 Eltemet egykor a sír hidegen!

Úti az éjfél a toronyóra.
 Mennyi reménység hervada el!
 Amit ez év is rejte magában,
 Feldobog érte, sír a kebel:
 Bánata nőtt, mit a tört szív emel!

Messze vidékre száll a síró szél,
 Viszi a hangot, — szól a harang!
 Mult öröme gondolk én is,
 Boldog idóm már messze suhant,
 Eltemeté szomorú siri hant.

—én.

G u l i.

Irta: *Prepeliczay Eleődné.*

I.
 Volt egyszer egy igen szép kert,
 minél szebbet még gondolni sem lehetett.
 Sötétebb zöldlombu fákat, ezerszínű virágot,
 milyenek ott voltak, még a képzelet

sem teremthet gyönyörűbbnek. De mindenél szebb volt a kert közepén elterülő ezüst színű tó tükre, ami nappal ugy csillogott, mint a gyémántkő, éjjel pedig visszatükrözé a fénylő holdat milliárd csillagkisérelével.

A tó zöld pázsitos széleit virágok öveztek körül; míg rajta rubint szemű kigyó-fejes, aranyos kis csónak ringott.

A kert bársonypuha pázsitján eszményi szépségű ifju leányka lépdelt. Dus szőke haja hosszan leeresztve, arany csikokat vont lenge fehér ruhájára. Éjsötét szeméit tünődve jártatá a sok szép virágon, tanakodva, hogy melyiket is tűzze keblére?

A szinpompás tulipán széttárva fényes kelyhét, — esdve szóalt meg.

—Jöjj hozzám, végy kebledre. Leveleim a szivárvány színéből szövődtek. Nálamnál szebbet nem találsz.

— Jöjj hozzám! — rebegte a fehér lilium, szemérmesen vonva össze arany koronás fején fehér szűzi fátyolát. Leveleim olyan tiszták, mint a hófehér báránnyelűk az égen. Nincs, ki velem vetekednék.

Szálloda és vendéglő

„Debreczen városához“

A nagyérdemű közönség jóindulatát továbbra is kéri

tisztelettel

NÉMETH ANDRÁS, vendéglős.

Kényelemmel és teljesen ujonnan berendezett szobáival, továbbá bármily nagyobb társas avagy családi összejövetelekre alkalmas éttermeivel, megyszerte előnyösen ismert **kitűnő konyhája** és **természetes boraival** elfogad és a legfigyelemesebb kiszolgálás mellett teljesit megbízásokat **lakadalmi és egyéb ünnepekre.**

Söracsarnok.

Frissen készült izletes étek nagy választék mellett a nap bármely szakában éjjel 12 óráig a legváltozatosabb étlap szerint.

Villásreggeli

Dreher-féle Korona-sör.

Magyarország és a kereskedelmi szerződések.

Debreczen, decz. 31.

Kereskedelmi szerződéseknek is az a természetük, mint minden más megállapodásnak: abban a mértékben gyümölcsözők, amelyben ki tudjuk őket használni. Így Németország mióta 1890-ben a kereskedelmi szerződések politikájához fordult, szinte mesés közgazdasági fellendülést ért el és Olaszország is, bármely sok tennivalója van még hátra, gazdasági haladása által sok belső baját megszüntette. Ha nem tekinthetünk vissza teljes megelégedéssel e szerződések érvényességének lejáráó időszakára, ebben alig vagyunk lényegesebben hibásak. A szomszéd államból, a melyben évek óta majd bőszültté lett reakció dühöngött, reakció, mely társadalmi és nemzetiségi erőszakosságaival minden vállalkozási kedvet elriasztott, a tőkét elszivárgásra indította s így minden termelést megszükitett és megbénított, ebből az államból, melylyel oly sokféleképen elágazó és belső gazdasági vonatkozásokban vagyunk, melyek még egy közös jegybankban is láthatók, a legrombolóbb szelek söpörtek végig gazdasági fejlődésünk virágduz mezősegein. Így maradt el a termésjava része. Ezért azonban nem mondunk le jövőre is a lehetséges előnyökről, melyeket a kereskedelmi szerződések rendszere nyújt az árucserfeltételek állandóságában; iparkodni fogunk új megállapodásokat létesíteni, főleg miután amaz isme-

retes 1899. évi törvény Ausztriával szemben, ha ott a zürzavar nem akar véget érni, az elhatározás és cselekvés teljes szabadságát biztosítja számunkra.

De az ilyen nemzetközi megállapodások kihasználásának egyedül biztos módja mégis csak a belső intézkedésekben van. Mint tulnyomólag földművelést üző államnak, a fogyasztók lehető legnagyobb számáról kell gondoskodnunk mezőgazdasági termékeink számára. Épen ezt kell a szerződések által elérnünk; gabonakivitelünket — pedig a statisztikai kimutatásoknak szinte nevetséges agrárius letagadásai dacára gabonát exportáló állam vagyunk, — nem szabad megrövidíteni. Németország tudja, hogy ez az elengedhetetlen előfeltétele egy életképes megállapodás létrejöttének és ha jó tanácsos látják el, nem is fog vonakodni, nem is vonakodhatik, ezt az előfeltételt teljesíteni. De minden állam, melynek a mezőgazdasági termékek importjával kell egyezésre lépnie, — és Németország ilyen állam, — e termékeket onnan veszi, a hol legolcsóbban és legjobban kaphatja.

Áruink minősége még mindig a legjobb; de nagyon megfontolandó az, meddig viselhetjük el a versenyt az előállítás költségeire vonatkozólag. Az ár a kínálat szerint igazodik; de ha meggondoljuk, hogy az utolsó 20 éven belül, és itt a legeslegújabb és hivatalos adatokat idézzük, a gabonatermelés területe 100:130 arányában szaporodott, a népesség azonban csak

100:124 arányában; hogy Argentinában a földnek csak egy nyolczadrésze van igénybe véve gabonatermelésre; hogy a kisázsiai vasutak Mezopotámia újból való bevetését fogják etőidézni: hogy állunk majd akkor az ármagassággal?

A gabonaár azonban a föld értékének is egyik tényezője és Közép-Európában a föld értéke jó ötszörössel magasabb, mint Ázsia, Amerika és Ausztrália gabonát termelő területein. A gabona árának tehát roppantul emelkednie kellene, hogy a föld értékét megfelelően kamatoztassa. Természetes föltételek alatt ez nem megy; ha pedig mesterségesen vámok által csavarjuk fel ezt az árt, akkor épen a föld értékének emelkedése által nagyobbá tesszük a különbséget amaz olcsó területekhez, akkor circusus, vitiosus-ban kergetődzünk. Ezért van tökéletes igaza Liszt Ferenc német közgazdásznak, midőn azt állítja, hogy esztelenség a belföldi mezőgazdaságot védvámokkal emelni akarni.

Sokkal biztosabb intézkedéseket kell tehát tennünk, hogy a földművelésben rejlő munka megtalálja igazi jutalmát, hogy a rája fordított költségek a lehető legjovedelmezőbbben megtérüljenek. Mert a földművelés még mindig a legfontosabb keresetforrása nemzetünknek. Ez azonban csak úgy történhetik, ha a fogyasztást benn az országban iparkodunk emelni. És épen itt tűnik ki, mily nagyon másra van nálunk utalva földművelés, ipar és kereskedelem, mily

— Hozzám jöjj! — esengett kaczerán a harangvirág. — Arany csillagos kék éghez hasonló virágaim. Méltó vagyok, hogy kebledre tűzz.

— Jöjj hozzám! — mond andalogva a jásmín s mámorító illattal lengé körül a leánykát. — Olyan vagyok, mint a tömjén, mely az oltárral száll az égbe. Nincs több olyan illatos virág, mint én.

A leányka vizsga szemei egy piros rózsát fedeztek föl és örömmel sietett feléje, hogy letörje.

A kék nefelejts bánatosan tekintett a tova siető után s égszin szemeiből sűrűn hullottak könnyei hamvas leveire; míg a szegfű bágyadtan hajtá bodros fejét szomszédnője: az erős szalma-virág keblére.

Czippus ágaktól félig elfödve, öntudatlan szépségében virult a rózsza. Félig esukott kelyhéből illatos lehelet ömlött szét, míg gyöngéd levelei összeresztentek szive dobogásától. Olyan szüzies szép volt, hogy a leányka elragadtatással tűzte keblére.

Játszi kedvvel, vidoran sietett most a csónakhoz s szétárva karjait édes, esengő hangon kiáltá.

— Guli! Guli!

A tóban hajló zöld füvek, hosszú levelű sások, érdes füvek lassan szétváltak s egy hófehér hattyu jelent meg az ezüsfodru habokon. Karsu nyakát negédesen hajlítva meg, fekete csőrével a fellapátolt vizet, mint szines drága köveket hullatá a nap fényében fehér pelyhes tollára. Méltóságos szépségében ringó mozdulatokkal közeledett a remek madár a lánykához s oda érve, hizelegve harapolta annak ruháját. Majd aranyhaját vette csőrébe, mintha csókolni akarná.

A leányka piros selyem zsinórt vett elő és felkantározta vele a hattyut, míg annak végeit a kigyófejhez erősíté és beleült a csónakba.

A hattyu a tó kristály vize fölé terjeszté szárnyait s uszni kezdett, maga után vonva a csónakot. A leányka andalogva dült hátra a bársony padon s puha kezeit a vízbe mártogatva, bájosan kezdett dalolni.

Hullottak a vizeseppek, zengett a dal, édesen, abrándosan és a virágok a tóparton elnémulva hallgatták. A rózsza a leány keblén bámulva, nyitotta föl szemeit s keblét kitarva, gyermek-álmaiból a szerelem valóságára ébredt.

II.

A virágok mind virulóbbak lettek. A rózsátó is piros lombátorral borítá be zöld leveleit. A leányka minden nap eljött kedvenceit meglátogatni, de szemeiből forró könnyek hullottak azokra. Egyszer azután nem jött többé egyedül, hanem egy sötét tekintetű férfi követte, ki minden lépteire figyelt és nem engedte a tóra sem szállni.

Egy csillagos éjjel fehér alak ült a sötét czippuslombok alatt s keserves zokogással csókolta a hattyunak ölbe hajtott szép fejét.

— Isten veled, Gulim! — suttogta szakgatott hangon, — gyermekéveim édes társa, örömmöm, boldogságom, Isten veled! — Majd a rózsákhoz ment és megsókolta azokat. Azután kezével a tónak, virágoknak bucsut intve, könyezve távozott.

Másnap nagy zaj és járás-kelés volt a kertben. Halomszámra hordták össze a zöld gallyat, tépdesték le a virágokat, hogy koszorukat fűzzenek belőlük.

A hattyu félve bujt el a sás közé s csak akkor mert előjönni, mikor már a hold-sugarak ezüst sávokat vontak a tó színére és annak fekete mélyéből visszatükröződtek a fényes csillagok. Lassan, félve uszott a czippushoz; de annak törzse ágtalanul meredt a sötét éjben. A rózsátó is virágitól, lombjától megfosztva, nehézkesen támaszkodott félig kidült karójához, míg a többi virágok letörve, összetiporva heverték a földön.

A hattyu csak nézte a megfosztott fákat, letiprott virágokat, miket a szép menyasszony tiszteletére szedtek volt le és várt, míg a felkelő nap le nem hajtja az égről a hajnali csillagot; azután szóltanul, némán uszott vissza a sűrű sás közé.

III.

Évek multak el, mikor egyszer szomorú hangok verték fel a kert nyugalma. Gyászmenet közeledett a tóhoz. Rózsákkal koszoruzott koporsót temettek el oda, hová a meghalt anyyra vágyódott, a czippus és rózsátó alá.

A hattyu a kristály vizen uszva, nézte végig a temetést. Okos szemeit a koporsóra függeszté és a gyászdalokat szinte keblébe szivta. Láta a koporsót a czippus alatt eltűnni és megsejté, kit temettek el oda.

A gyászkiéret eltávozott és a hattyu lassan közeledett a parthoz, a sírdombnál szállt ki és a fejára illesztett rózsákat harapdálta végig, mintha csókokat hintene rájuk.

Reggelre megdermedve, holtan találták meg a hattyut. Hófehér, kiterjesztett szárnyaival átölelve tartá annak a sírját, kit madárszive anyira szeretett.

helyes megértését a helyzetnek tanusította az iparegyesület, midőn — agráriust választott elnökévé, a nemzeti szükségletek mily helyes megértését bizonyította nézeteinek kifejtésével ez az elnök, Széchényi Imre gróf.

Igen, ha ipart teremtünk s ezzel a kereskedelmet előmozdítjuk, akkor az ezen üzemekben foglalkoztatott, átlag rendszeren jobban díjazott egyének fokozott életmódjuk szerint kell, hogy gyarapítsák a fogyasztást. És miután fokozott életmód mellett a népesedés is szaporodik, ezzel szaporodik a fogyasztók száma is. Legelőbb természetesen olyan iparoknak kell ezeknek lenniök, melyek lehetőleg csatlakoznak az őstermeléshez, hogy ezt és egymást kölcsönösen támogathassák. És ha aztán, mint az öntözőcsatornák létesítéséhez már hozzáfogtunk, mert a földművelést belterjesebbé kell alakítani, a házőrzési csatornákkal is foglalkozunk, hogy egyrészt nyersterményeink szállítását lehetőleg gyorsan a határra, főleg Magyarország délkeleti határaitra vihessük, akkor jóformán megtettük a legfontosabbat és leg-sürgősebbet, hogy a nemzetközi gazdasági viszonyok fel nem tartóztatható félretelődése által ne károsodjunk és a kereskedelmi szerződések által nyújtott tényállást erőnk szerint kihasználhassuk.

Mindezt azonban csak akkor lehet keresztülvinni, ha óvakodunk az Ausztriában elkövetett, oly veszedelmes hiba utánzásától, ha tehát nálunk a hazafias érzés folyton ébren marad, a szabadelvű, a liberális nézet tovább is uralkodik, ha a nemzet örömmel és elszántan követi azt az irányt, melyet Széll Kálmán adott kormányzásának.

Az ujév küszöbén.

Debreczen, decz. 31.

Buesut véve a záruló évtől, egy szebb jövő reményeitől biztatva várjuk az ujév hajnalhasadását. Jobb időket, egy szebb és boldogabb korszak beköszöntését várjuk az ujévtől, mert ha eltekintünk a politikai életben beállott szerencsésebb fordulatától s tisztán csak a mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi mizériákat, az ország nagy elszegényedését, a gazdasági vérkeringés fennakadását tartjuk szemelőtt, beigazolást nyer az a szárnyas szó: nem boldog a magyar!

A válság még folyton tart, de mégis sokat veszített már erejéből s így nem tehetünk egyebet, minthogy a kormány törekvéseit támogatva, megfeszített munkakéddel előkészítjük a jobb idők beálltát.

Tehetjük ezt pedig annál inkább, mivel, amely sötét és elszomorító a gazdasági helyzet, époly megnyugtató és vigasztaló az ország politikai állapota.

Az elmúlt év e tekintetben nagyon áldásos volt az egész országra. Széll Kálmán céltudatos kormányzása rendet csinált a parlamentben s bizalmat keltett mindenfelé. Ezzel a parlamenttel ő sem tudott ugyan csodákat művelni, de ami munkaképesség megvolt a parlamentben, azt teljesen kiaknázta.

A miniszterelnök intakt és konzilians egyéniségével szemben gorombásokkal sem lehet célt érni s korrekt magatar-

tása még az Egyetértést is hódolatra készítette.

A függetlenségi párt is kezd bizni a választások tisztaságában s legfeljebb a néppárt duzzog azért, hogy a tiszta választásokkal kiesik kezétől a legjobb ürügy, amivel indokolhatni vélte előrelátható vereségét.

A legutóbb megejtett választások bizonyosságot tettek a néppárti mozgalom csökkenéséről, legalább ami e mozgalom intenzív erejét illeti. A néppárt ugyan most is nagy tevékenységet fejt ki a folytonos terjeszkedés érdekében, de az intelligens elem mindenütt távol tartja magát a kivetett bálótól.

Nem elég azonban, hogy ezek az intelligens elemek nem csatlakoznak tömegesen a néppárthoz, hanem tekintettel a közeledő választásokra, feltétlenül szükséges, hogy a liberálisok mindenfelé megkezdjék a szervezkedés és tömörülés munkáját, mert csak így remélhetik, hogy a tiszta választások útján diadalra viszik a liberálisizmus és a közjogi kiegyezés lobogóját. A szabadelvű elemekre valóban elérkezett a cselekvés ideje.

Más tényezők, más motivumok lesznek ezután döntő befolyással a választások kimenetelére, használják fel tehát a liberális választók is a hátralevő rövid időt a szervezkedésre, a választásoknak új szellemben való elkészítésére.

A kormány célja, hogy az új képviselőház a reformok parlamentje legyen, a nemzet feladata, hogy olyan képviselőket küldjön a parlamentbe, a kik a kormányt a nagy reformok keresztülvitelében támogatni nemcsak, hogy akarják, de arra képesek is.

A parlament pártarányainak kialakulása s első sorban a kormányzásra hivatott szabadelvű pártnak megfelelő vegyi összeállítása nemcsak azért oly fontos az országra nézve, mivel ettől függ a kormány akcióképesége és ettől függ reformtevékenységének a lehetősége is, de figyelembe veendő még, hogy az osztrák viszonyok fejlődése miatt elsőrendű szükséglet, hogy a magyar kormány egy teljesen megbízható, független pozícióju elemekből álló többséggel rendelkezzen az új országgyűlésen.

Ausztriában most folynak a választások s amennyire ítélet alkotható az eddigi eredményekből s a mutatkozó esélyekből, azt kell következtetnünk, hogy az új Reichsrath sem lesz sokkal munkaképesebb, mint az előbbeni.

Jellemző a magyar nemzet politikai érettségére, hogy dacára erős alkotmányos érzületének, már-már megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy ideiglenesen felfüggesztik az alkotmányt odaát Ausztriában.

Ez az eshetőség nem lepheti meg többé a magyar közvéleményt s nem találja készületlenül sem a kormányt, sem a pártokat. Szerencse, hogy a magyar és az osztrák alkotmány nem szími ikrek s az egyiknek a betegsége nem befolyásolhatja a másiknak egészségi állapotát.

A magyar nemzet tudja, hogy a pragmatika szankcióiból folyó közös ügyek elintézése nem lehet szabad prédája az osztrák Reichsrathnak, mert a közös ügyek helyes és pontos elintézése állami biztonságunk egyik főfeltétele.

A Reichsrath munkaképtelensége még nem egészen evidens dolog, de abból a hangulatból, mely Széll Kálmánnak fentebb érintett tervei iránt még a függetlenségi politikuskor körében is tapasztalható, bizvást arra lehet következtetni, hogy akkor, ha ez az eshetőség beáll, Magyarország alkotmánya és önrendelkezési joga a Széll-kormány révén kellőképpen respektáltatni fog.

Mindazonáltal kötelességünk, hogy a legnagyobb éberséggel figyeljük meg az osztrák dolgokat, annál is inkább, mivel a jövő évben a nemzetközi helyzet is, mely ma még — legalább politikai tekintetben — eléggé kedvező Ausztria-Magyarországra nézve, hirtelenében meg is változhat.

E részben szolgáljon különben meg-

nyugvásunkra, hogy a hármasszövetség, főleg pedig a Németországgal való barátság ma is érintetlenül fennáll.

E szövetségre támaszkodva és bizva a magunk erejében, habár éber figyelemmel, de teljes megnyugvással lépjük át az új év küszöbét s reméljük, hogy a létező nehézségek dacára úgy bel-, mint külügyi politikánk a jövő évben is üdvére fog szolgálni nemcsak Magyarországnak, de Ausztriának is.

Széll Kálmán kormányzása és Góluhovszky gróf vezetése mellett a monarchia népei reménytel, bizalommal üdvözölhetik az új esztendő.

Kövessük bizalommal e kormányférfiak működését, hogy siker koronázza fáradozásunkat, hogy áldás kísérje a nemzet munkásságát.

Veritas.

Az ötnyelvű hölgy.

— Igazán öt nyelven beszél? — kérdezte csodálkozva Gruau ur.

— Igen, anyanyelvén, a franezián kívül. Beszél angolul, németül, spanyolul, olaszul és oroszul.

— Oroszul is?

— Igen, — szolt Pitoisné ünnepélyesen; — no, mit szól hozzá?

— Rendkívül különös dolog! Hiszen akkor ez a hölgy a világ nyolczadik csodája! Öt nyelven beszél husz éves korában.

— Tegnapelőtt volt huszonegy éves; olyan szép, mint az angyal s becsületesebb, mint az angyalok. De nincs egy fillérje sem.

— Az nem baj.

— Az atyja nevelte, aki egy kiváló nyelvtudós volt.

— S miből él?

— Az anyjával együtt abból él, hogy fordításokat készít az újságoknak s a könyvkiadóknak. Ez persze nem sokat jövedelmez, de megélnék belőle.

— Rendben van a dolog. Be fog mutatni Noémi Baquet kisasszonynak meg a mamájának.

— Ah uram, az ön szive aranyból van. Majd meglátja, hogy boldog lesz! Olyan igaz, mint hogy engem Carolinenak hívnak s hogy hiszek az Istenben.

Gruau ur már ötven éves, de még elég erőteljes agglegény volt. Nagy vagyont örökölt a szüleitől s ezt a vagyont ő még szaporította, noha nagyon vidám legéy-életet élt, kártyázott és a hölgyekre is sokat költött. De most, ötven éves korában egy decemberi reggelen, mikor fölébredt, nehéz volt a feje, felkavarodott a gyomra, gyenge volt a lába, elakadt a lélegzete s mikor a tükörbe tekintett, látta, hogy halálsápadt az arca s a szeme ki van düledve. Elkezdett gondolkodni s arra a meggyőződésre jutott, hogy magányosan élni jobb, míg az ember egészséges, de ha betegeskedni kezd, akkor már jobb, ha van valaki mellette. S ekkor gondolt először arra, hogy meg kellene házasodnia.

Gruau ur még aznap meglátogatta Pitoisné, akinek az volt a legkedvesebb foglalkozása, hogy megházasította az ismerőseit. S különös, azok a házasságok, a melyeket ő hozott létre, mind jól sikerültek. Gruau urnak Baquet Noémit ajánlotta s Gruau el volt ragadtatva, ha arra gondolt, hogy a felesége hat idegen nyelven tud beszélni.

Két nap múlva Gruau ur ellátogatott Baquetékhoz, a hol rendkívül szívesen fogadták. Baquetné nagyon méltóságos megjelenésű hölgy volt. Noémi pedig nagyon csinos. És ez az ifju hölgy egymásután öt érthetetlen mondattal üdvözölte Gruaut, nyilván öt különféle nyelven.

Gruau soha életében egyetlenegy idegen mondatot meg nem tanult s így természetesen nagyon csodálta ezt a ritka tüneményt, aki egy-

másután öt nyelven beszél. Arra gondolt, hogy milyen büszke lenne arra, ha ily rendkívül művelt hölgy lenne a felesége. És Noémi nagyon szemrevaló hölgy volt: nagyon hosszú szempillái és nagyon nagy szemei voltak, nagyon értelmes volt az arca s formáinak kerekdedsége szinte kétségbeejtette a szegény Gruaut.

Csakhamar megkötötték a házasságot, — s Gruau ur még ezután is el volt ragadtatva a feleségétől, bár azt tapasztalta, hogy őt némi tekintetben félvezette Pitoisné. Nevezetesen a boldogult Raquer ur nem nyelvtudós volt, hanem csak portás egy nizzai hotelben s Noémi nem is huszonegy éves volt, hanem már huszonnyolcz. De ez utóbbi felfedezésnek még örült is Gruau ur.

— Annál kisebb közöttünk a különbség! — gondolta magában.

Gruauné az volt a legfőbb törekvése, hogy a férje meg legyen vele elégedve s valósággal elkényeztette őt. Gruau rendkívül boldog volt s nem emlékezett rá, hogy valaha ifjú korában valamelyik barátja úgy tetszett volna neki, mint most a felesége. Áldotta azt a napot, amelyen végre rászánta magát, hogy megnősüljön.

Csakhamar erőt vett rajta a hiúság is: az olyan asszonyt, mint az ő felesége, nem lehet a világ szemei elől elrejtetni, hanem épen ellenkezőleg: mutogatni kell. Arra gondolt, hogy télen vendégeket fogad, nyáron meg majd utazgatni fog azokban az országokban, melyeknek a nyelvét a felesége jól ismeri. Közölte a tervét a feleségével, aki természetesen nyomban beleegyezett mindenbe.

Gruau urnak nem volt sok ismerőse és így a klubban fölkerítte a barátait, hogy az ismerőseiket is vigyék el a Gruau-család estélyére s különösen a külföldieket. Gruau háza csakhamar az egész világ kalandorainak találkozó helyévé vált, de megfordultak benne a követségek hivatalnokai is. Gruauné mosolyogva fogadta őket s mindenkiel a saját anyanyelvén beszélt.

Természetesen számos orosz herceg, angol lord, spanyol grand, olasz gróf és német báró vette körül Gruaunét. A férj pedig rendkívül büszke volt s gyakran mondogatta magában:

— Ez az én művem!

Gruauné is boldog volt: minden nap fogadott a boudoirjában egy-egy nemest, aki hol németül, hol angolul, hol meg spanyolul vallott neki szerelmet, — anélkül, hogy Gruau ur, aki pedig ott ült velök szemben, mindezt csak sejtette is volna. Gruau csak hallgatott s csodálkozott rajta, hogy a felesége milyen folyékonyan beszél. Nemsokára Noémi viszonzta is a látogatásokat s bekövetkezett az, a mi nem maradhatott el: szarvakat rakott a férje fejére, — még pedig valamennyi európai nyelven, beszámítva a francziát is. A cynikus házasságtörők örömet élveztek, mikor a férj jelenlétében kölesünös szerelmükről s a találkozóikról beszélgettek, anélkül persze, hogy valami ügyetlen mozdulattal vagy nagyon vágyakozó tekintettel elárulták volna magukat. Gruau ur boldogan és bámulva hallgatta őket s mosolyogva dörzsölte kezét, mikor arról beszéltek, hogy az ilyen férj meg is érdemli, hogy megcsalják. . .

És mindez így tartott, amíg Noémi szép volt, anélkül, hogy Gruau ur csak sejtett volna is valamit. Pitoisnének igaza volt: Noémi nagyon boldoggá tette őt s nem is győzött eléggé hálálkodni érte Pitoisnének. . . S ez megint azt bizonyítja, hogy az életben a tény semmi, — s a képzelődés minden.

Combarailles.

Színház és irodalom.

Boccaccio. Másodszor hozták színre színházunkban ez idényben Souppé operajellegű operettjét, melynek zenéje a nem egészen modern zenevilágban a legelső helyek egyikét foglalja el. Elejétől végig kedves, fülbemászó a muzsikája s könnyed hullámzása épen természetességével hat. Meseje a nagy mesélőnek, Boccaccionak életét jeleníti meg, érdekes keretben mutatva be annak alakját. A czimszerepben Kállay Lujza exczellált; finom, keresetlen mozdulatai, erőletettség, feltűnőbb átmenet nélküli énekmodora ma is a régi jó, a régi kiváló volt. Fiametta szerepében Perényi Margit ért el szép sikert; játéka, mint mindig, kedves. Ennek az enivaló szubrettnak hanganyaga bámulatos, ki is fejlődött eléggé. Rövid iskolázottság kell csak s az ország első énekesnői közé emelkedik. Távozása nagy veszteség a debreczeni színházra. Péchy modoros mozdulatai félszegek; játéka nem vonzó, pedig melegség s természetes érdekesség jelleme a szerepének. Hangja is tompa, szinte rekedtes; a felsőbb regiszterekben érthetetlenül gyöngö. Ugy látszik, a hosszas iskola sem fejlesztette ki tenorfele basszusát. Galvassy kis terjedelmű hanganyagával nagyon mértékletesen bánik; majdnem minden erejét a kitérésre tartja s épen ezért társalgási éneke alig hallható. Játéka disztिंगvált, kedves volt. Bár dos Irma szép, szép és harmadszor is — szép, de hangja és játéka egyaránt arra engednek következtetni, hogy még nem bír kiemelkedni a karból. Tegnap két hatalmas gixert is kivágott. Sziklay kitűnő Lambertuccio volt; pompás hűséggel adta ezt a félénk, babonás szatócsot. Kár, hogy tehetsége a folytonos játszásban sokat veszhet eredetiségéből és arányaiból. Környei ügyesen játszott, Karacs élethűen adta a részeg bodnárt, Nagy Gyula pedig a szerelmes borbélyt. Szigetinek játéka is tetszett, míg Szathmáry beszéde hidegen hagyott bennünket. A kar kiválóan működött közre az előadás sikerén; igazi természetességgel tüntette élénk az olasz nép őseredeti babonás, hirtelen haragvó, de hirtelen is békülő fájának jellemét.

Az előadás általánosságban egyike volt az idény legjobbainak. Ház közepes volt.

Vasárnap délután **A szegény Jonathán** előadásában gyönyörködött zsufoolt ház. Jonathán alakítása egyike Környe legjobb szerepeinek; most is kitűnő volt játékaival s kellemes hangjával egyaránt. Bódy kedves Harriet volt, énekszámait zajos tapsokat szerettek neki. Perényi nagyon, nagyon kedves Molly volt. Legnagyobb sikert Karacs ért el Vandergold szerepében; hangja hajlékony, teljes erejével csengő volt s változataival az alsó és felső regiszterekben egyaránt olyan művésziesen énekelt, hogy valósággal elragadta a közönséget. Különösen a harmadik felvonásbeli jelenetében teljes készletességével és hatalmas hangberendezésével oly hatást ért el, mint talán még egyik szerepében sem. A többi szereplők is rászolgáltak az elismerésre.

Este **Két huzár és egy baka**, ez a rövid népszínmű került színre. Nagy Gyula volt a főszereplő s szerepét igazi természetességgel alaposan aknáta ki. Néha-néha egy-egy hevesebb bakarigmust is megeresztett. Péchy elég ügyesen játszott; úgy látszik, hogy népszínművekben nagyobb hatással tud játszani, mint az operettekben. Hangja hajlékonyabb volt, mint bármikor. Környe melegséggel játszotta a ferde helyzetbe került bakát, míg Kállay és Halmy elevenen adták a tüzrólpattant parasztlányokat.

Péchyre nézve még csak azt jegyezzük meg, hogy szokják le modorosságáról. Ha énekel, mindig a sugólyukat nézi. Talán megküzd hamarosan a kezdet nehézségeivel s legyőzi e rossz szokását. A ház üres volt.

G. Z.

(**Egetvivó asszonysziv** ezim alatt négykötetes regényt irt Jókai Mór, a koszorus költő, a kinek ez a legújabb regénye költői szépségű leírások, érdekfeszítő helyzetek és mesteri meseszöveg tekintetében vetődik Jókai legnépszerűbb, legremekőbb régi regényeivel. Így írja ezt a Pesti Hírlap, mely karácsonyi számában kezdte meg a hatalmas mű közlését. Érdekes tudni, hogy Jókai e legújabb történelmi regényének tárgya egy előkező magyar nemzeti családnak — a Baranyi családnak — a tragédiája, mely család közel másfél századon át nagy szerepet játszott Debreczenben s így az illusztris regényírónak bő alkalma nyíltik a mult századbéli Debreczent rajzolni és jellemezni. A regény alakjai mind a történelem által följegyzett tényezők a közéletben, a kiknek küzdelme egy érdekes korszakot ismertet meg Magyarországon, a Rákóczy szabadságharczából és az azt követő időkbeli. Aki újévtől előfizet a Pesti Hírlapra, külön lenyomatban kapja meg Jókai regényének addig megjelent részét.

(**Az állatok világa.** Brehm világ-hírű művének magyar kiadásából most hagyta el a sajtót a 8-ik füzet. A Méholy Lajos tollából folyó magyar átdolgozás mind nagyobb érdeklődést kelt s a művelt közönség és a szakferfiak nagy várakozással tekintenek minden újabb füzet elé. És méltán, mert a mint az eddigi füzetekből látjuk, a magyar kiadás szerkesztője mindent elkövet, hogy az oly vonzóan és lebilincselő közvetlenséggel megírt művet a tudomány mai színvonalára emelje. Kiváló szakismerettel, beható forrástanulmányok alapján gondoskodik arról, hogy minden újabb füzettel kellemes meglepetést szerezzen még a német kiadás ismerőinek is. Örömmel tapasztaljuk, hogy a mű az átdolgozás révén, minden magyarossága mellett sem veszít eredeti frissességéből, ellenben a német kiadásnál sokkal magasabb röptűnek és tartalmasabbnak találjuk, mert az állatélet ecsetelésével kapcsolatban lépten-nyomon, a tudományos állattan nagy eszméinek és kiforrt igazságainak fénye csillan elő. S így minden füzetnek megvan a maga érdekessége, mely a tudomány szempontjából is haladást jelent.

A mult (7-ik) füzetben meglepett bennünket, mily pompásan oldotta meg a magyar szerkesztő azt a nehéz feladatot, hogy az amerikai szélesorú majmok végtelen zavarosságába új rendet és világosságot hozzon. Elvezetett olvastuk azokat a megkapóan érdekes s a magyar közönség előtt merőben új részleteket is, melyekről csak a legújabb angol irodalom ismerőjének lehet tudomása. A mostani (8-ik) füzetnek kiváló érdekessége s a némettel szemben való nagy előnye, hogy bő megokolással igyekszik kiküszöbölni azt a hejytelen fölfogást, mely a főlmajmok rendszertani értékének tekintetében úgy a német, mint a magyar irodalomban gyökeret vert.

A tárgyalt állatok nevezetesebbjei élvézetet és okulást nyújtó, mesteri jellemrajzban vannak bemutatva s a füzetet ezáltal is pompás kivitelű művészi illusztrációk ékesítik.

Az állatok világa a Légrady Testvérek kiadásában jelenik meg. Egy füzet ára 80 fillér.

Jégvirágok.

Ketten állanak együtt az ablaknál, egy ifju és egy leány. Odakünn a fehér utcákon lassan szállingózik a hó. Mintha fűzre lennének szedve az apró pelyhek lassan, sorjában hullanak alá.

Az ablakokat jégvirágok fedik. Fantasztikus ezira virágok, minőt csak álmainban tud képzelni az ember. Egyik gyöngyvirág ibolya levelekkel, a másik rózsa s levelei mintáit mintha a páfránytól kölesnőzték volna.

Elmélyedt gondolataiba mind a kettő, az ifju is, a leány is. Képzeletük messze

szállong valami bűbajos országban, egyetlen gondolatuknak sem tudnak kifejezést adni.

Valami ismeretlen érzés szorítja le ajkukat, valami sejtelmes borongás tartja fogva mindkettő lelkét.

Az ifju egy pillanatra a leányra néz. Hideg arcán megakad tekintete, szólni nem mer, de gyűrűjének kövével a párával telített ablak üvegén irni próbál. A leány nézi... nézi a kerek betűket, halvány pirgyul ki arcán, gyönyörködik benne, de azután kérielhetlenül törli sorra a betűket parányi kék zsebkendőjével.

Az ifju mosolylyal nézi a leány munkáját. Szemei elől egymásután tűnnek el a betűk s midőn az utolsó is eltűnt a jégvirágok közül s látja, hogy nem lehet többé irni a letörölt helyre, odafordul a leányhoz.

— Látja, maga rossz leány, nem is tudja mit tett most itt s minő gondolatokat ébresztett bennem. Olyan, látja az én szívem is, mint ez a jégvirágos ablak, melyen ott tündöklött a világ legszebb szava. Az én szívem is teli volt irva bűbajos szavakkal, virágos álmokkal. Magácska nézte, gyönyörködött benne, mint most itt a jégvirágos ablakon, míg hiuságát kielégítette; mikor azután beleunt, kérielhetlenül törölt ki belőle mindent, míg üresen nem állott a sziv. S amint most itt az ablakra, úgy a szivre sem lehet a törlés után irni.

Az ifju utolsó szavai elhangzottak a szobában. A leány beszélt.

— Soh'se képzelősködjék, nincs igaza. Olyan ugyan a sziv, a minőnek mondta, de azért nagyon tévedett. Ne higgye, hogy ez ablakra nem lehet többé irni, lehet, csak várni kell, míg újra kihül; a maga szive is ilyen lehet, irhatnak még arra nagyon sokat, csak várjon, míg az első törlés nyomai eltűnnek s a sziv kihül.

Odakünn mintha füzérre lennének szedve a hópelyhek, lassan, sorjában hullanak alá.

HIREK.

— **Istentiszteletek.** Az ágost. hitv. evang. templomban: Ó év estéjén d. u. 5 órakor Materny Lajos főesperes, új év napján d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

— **A nagyváradai Szigligeti színházban** szombaton este bemutatták Sas Ede „Légyott előtt” című színművét, mely a Dugonics társaságban pályadíjat nyert. A színház zsufozásig telve volt. A darabban Kovács Mariska, Szohner Olga, Peterdi Sándor, Balla Kálmán játszották a főszerepeket. Előadás után a szerzőt és szereplőket több ízben a lámpák elé tapsolták.

— **Éjféli mise.** A róm. kath. templomban ma éjjel 12 órakor nagy mise lesz, melyet dr. Wolafka Nándor v. püspök fényes segédlettel tart.

— **Hitvesgyilkos gróf.** Nizzából táviratozzák, hogy Bernovilly gróf 24 éves szép fiatal feleségét az utcán hat revolverlövessel agyonlőtte. Nagyon szerette a nejét, de az elhagyta s ezért ölte meg.

— **A Petőfi dalkör** tegnap este tartotta a Bika szálloda dísztermében nagyszámú közönség jelenlétében hangversenyét. A műsor kitűnően sikerült, a közönség nem fukarkodott tapsokban, mert az ifju dalkör méltán reá szolgált a közönség elismerésére. A műsor után táncz következett, mely a késő reggeli órákig tartott.

— **Tűz H-Dorogon.** Az éjjel 12 órakor tüzi lárámára ébredt fel Dorog város közönsége. Még eddig ismeretlen okból a városházán egyik előszobában keletkezett a tűz és már elhamvasztotta a közigazgatási jegyzői iroda ajtaját is, mire a tüzoltók nagy fáradság árán elfojtották a veszedelmes elemet. Az anyakönyveket a szomszédba hordták át. A tűz ½3-ig tartott. Egy szoba mennyezete is lángot kapott, de eloltották.

— **Gyermekgyilkos anya.** Egy bűne esett leány gyilkos tettének híre terjedt el tegnap a Domb utcán. Nem akarta, hogy a világ megtudja anyaságát és önkezeléssel oltotta ki ujszülött gyermekének életét. Irtózatossá bűnét még sem leplezhette, mert gyilkos tettét észrevették és feljelentették a rendőrségnek. Kun Teréznek hívják a leányt, sárándi születésű s ott szolgált tizenhat éven keresztül Leitner Márton kereskedőnél. Hogy gazdája Debreczenbe költözött, eljött a eselődleány is. Az utóbbi időben észrevették, hogy áldás előtt áll, de a leány különféleképpen leplezte, titkolta ezt. Tegnap korán reggel megáldotta az ég egy piczi kis leánnyal s mikor még a házbeliak aludtak, Kun Teréz eldobta magától ezt az áldást. A leánykát bedobta a félreeső hely nyílásán s az ártatlanság ott fult meg a szenyben. Azután visszatért a konyhában s minden lelkiismeretfurdalás nélkül leplezte gazdaszonya előtt, hogy hajnalhasadáskor egy ártatlanság életét pusztította el. A házbeliak azonnal értesítették az esetről a rendőrséget, ahonnan Bardócz András rendőrbiztos ment a Domb utca 14. sz. házba s először a leányt hallgatta ki, aki azonban erősen tagadott mindent. Végre Bardócz rendőrbiztos nyomokat talált, amely a félreeső helyhez vezetett s ott meg is találták a halott gyermeket. A rendőrség intézkedésére a kis halottat a közokórházba szállították, ahol ma felboncolják, hogy megállapíthassák, vajjon az anya megfojtotta-e előbb gyermekét s azután dobta a szenny közé vagy pedig még élve dobta oda. Az anyát pedig a bábaképzőintézetbe vitték, ahol még a tegnap délelőtt folyamán kihallgatta Mile Pál rendőrfogalmazó. Kun Teréz lelketlenségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy még a kétségbevonhatlan bizonyítékok után is azt mondotta, hogy nem tudta, hogy őt anyává tette végzete. Különbben a leányt, mihelyt felépül, azonnal átadják a királyi ügyészségnek.

— **Városi közgyűlés H-Nánáson.** Folyó hó 30 án Rázsó Gyula kir. tanácsos alispán elnökle alatt rendkívüli tisztújító városi közgyűlés tartatott, melynek tárgyai a lemondás folytán megüresedett közigazgatási tanácsnoki, számvevői és közigazgatási tanácsnoki állások betöltése volt. A gyűlés megnyitása után a jelölő bizottságba megválasztották: Ujvári Béla, Sinai Antal, Vitényi József, dr. Nagy Gábor. A közigazgatási tanácsnoki állásra pályáztak: Csohány Sándor, Gál Antal, Nemes Miklós, — mind a három jelöltetett. A gyűlésen azonban Csohány Sándor és Gál Antal nevei hangzottak fel, ezért elnököl alispán elrendelte mind a háromra a szavazást. A szavazatszedő bizottságba Berencsy Gábor elnökle alatt Péntes László, Ujvári Odön és dr. Csuka Lajos jelöltettek ki. Megtörténvén a szavazás, beadatott összesen 98 szavazat. Ebből Csohány Sándor kapott 65, Gál Antal 19, Nemes Miklós 13 szavazatot s így Csohány Sándor lett a közigazgatási tanácsnok. A közigazgatási tanácsnoki állásra csak Gyulai Sándor, volt egyházi pénztáros jelöltetett, a kit is egyhangulag megválasztottak. — A számvevői állásra ötöt jelölt a bizottság, u. m. Kovács Miklóst, id. Móricz Pált, Gál Antalt, Nemes Miklóst és

Ember Lajost, kik között megejtetvén a szavazás, Móricz Pál 42, Nemes Miklós 15, Kovács Miklós 8, Gál Antal 14. Ember Lajos 20 szavazatot kapott s így id. Móricz Pál lett megválasztva városi számvevő. A megválasztottak ezután letették a hivatalos esküt.

x **Holnap, azaz január hó 1-én,** Németh András Debreczen városához ezimzett vendéglőjében a 39-ik gyalogezred zenekara hangversenyez.

— **Előfizetőimhez!** Előfizető gyűjtem közül többen felkértek, hogy „A rabsziget világból” ez. verskötetem kiadását legalább egy hónapig halasszam el, mert a gyűjtésre megszabott idő nem elég ahhoz, hogy ők ismerőseik körében a gyűjtést befejezhessék. Ily körülmények közt szives tudomásukra juttatni kívánom mindazoknak, a kik „Gyűjtőivek” birtokában vannak, hogy verskötetem kiadását 1901 február hó 1-re elhalasztom és kérem a gyűjtőiveknek és előfizetési összegeknek legkésőbb 1901 január hó 20-ig leendő beküldését. Tisztelettel, dr. Király Péter.

x **Az Angol királynő vendéglőben** dupla máreziusi barna sör (bajor módra), választékos villásreggeli, kitűnő Erzsébet-telepi borok, naponként **zeneestély** a Magyar Testvérek és Rácz Károly zenekara által. **Hétfőn, azaz 31-én pedig nagy Sylvester-estély, társasjátékkal egybekötve.**

x **Ellejárásaink halkan suttogják,** hogy mégis csak **a legszebb férfidivatújdonságok,** u. m.: **fehértanú, angol és olasz kalapok, cilinderek, nyakkendő zsebkendők, karlsbad cipők, kezyük stb. csakis FEKETE JAKAB férfi divat üzletében,** Debreczen, főtér, kistemplom mellett, szolid, szabott áron kaphatók.

x **A Dréher söresarnok éttermeiben** hétfőn, azaz folyó hó 31-én **Márkus Jenő** fényes kivilágítás, szabad bemenet és czigányzene mellett **rendkívül mulatságos Sylvester-estélyt** rendez, melyre a nagyérdemű közönség figyelmét annyival is inkább szivesen hívjuk fel, — mivel meg vagyunk győződve, hogy az előnyösen ismert vendéglős egyedüli törekvése csupán vendégeinek teljes megalégedésére reaszolgálni leendő.

x **A Korona Takarékos és Hitelsszövetkezet** működését 1901 január hó 1-én kezdi meg. A szövetkezet évtársulatai 5 évre alakulnak. A szövetkezet 6%-ra nyújt tagjainak, az öt év alatt befizethető összeg erejéig kölcsönöket, melyeket az előjegyzés sorrendje szerint kezesség, jelzálogi bekebelezés, vagy más fedezet ellenében ad. Befizetési napok: szerdán délután 3—5-ig, szombaton délelőtt 9—11 és délután 3—5 óráig. Beiratkozások a szövetkezet hivatali helyiségében (Piac-utca 6. szám, a kereskedelmi akadémia mellett) naponta a délelőtti órákban eszközölhetnek.

TÁVIRATOK.

— „Debreczeni Elenőr” csemeti táviratai. —

A berlini bank-panama.

Berlin, decz. 31. A Grundschuld-bank részvényeseinek mai gyűlésén az elnök közölte, hogy most már Schmidt Eduárd főkonzult, a porosz Hypotheken Actien-bank felügyelő-bizottságának elnökét is elfogták.

Olaszország és a hármasszövetség.

Róma, decz. 31. Több olasz lap a minap azt hangoztatta, hogy a hármasszövetség immár tarthatatlan s hogy Ausztria-Magyarországnak, valamint Olaszországnak a francia orosz kettős szövetséghez kell csatlakoznia. Ezzel szemben a „Popolo Romano” azt írja, hogy az ifyjaita intelmek hiábavalók. A hármasszövetséget nem azért kötötték meg, hogy az irredentának hódol

janak vele, valódi céljának pedig kitűnően megfelel. Olaszország a jövőben is hű marad a hármasszövetséghez, de azért fenn fogja tartani a jó viszonyt Franciaországgal.

Az új Dreyfus-ügy.

Páris, decz. 31. A katonai fegyelmi tanács a jövő hétfőn ül össze, hogy Cuignet őrnagy fegyelmi ügyében ítéljen. A vád arról szól, hogy Cuignet a fegyelem ellen vétett, midőn a szolgálati ut megkerülésével levelet írt a miniszterelnöknek és a hadügyminiszternek s ezeket a leveleket az újságokban közzétette. A fegyelmi tanács elnöke Noelliat tábornok, a VI. gyaloghadosztály parancsnoka lesz. Összesen tizennhat tanut idéztek meg, köztük Boisdeffré, Gonze és Roget tábornokokat, továbbá Cavaignac, Zurlinden, Gallifet, Chanoin, Freycinet és Krantz volt hadügyminisztereket, Lasies képviselőt és másokat.

A délafrikai háború.

London, decz. 31. A Reuter-ügynökség jelenti Johannesburgból tegnapielőtti kelettel: Moddersfontein közelében négy-öt-száz bur Ben Viljoen vezetése alatt egy Maxim-ágyúval megtámadott egy huszonnégy főnyi angol csapatot. Az angolok vitézül tartották magukat, míg Bokoburgból segítő csapatok nem érkeztek, amelyek az ellenséget elkergették. A buroknak sikerült a new-kleinfonteinai és chimesi ütég-sáncokat megrongálni és az őrhelyeket elpusztítani. Az ellenség megkísérelte a cyanitművek fölgujtását is, de a kafferek eloltották a tüzet.

Meghalt a lakadalmán.

(Paraszt-tragédia.)

— december 31.

A szép és gazdag Kurucz Rózsika után Németi község egész legénysége csak egy bomlott. Azonban Kurucz Rózsika a legdalásabb és leggazdagabb legényeknek hódolatát is hidegen fogadta. Rá is fogták, hogy nincsen szíve, hogy érzéketlen, pedig dehogy nem volt, nagyon is lágy szíve volt. Titokban egy legényt szeretett, egy szegény legényt, kinek nem volt semmi egyebe, mint szíve, mely azonban tele volt szerelemmel. A mikor már mindenki lefeküdt a háznál, a szép Rózsikának csak akkor kezdődött a nappala, mert akkor zavartalanul elbeszélgethetett szíve választottjával, Kovács Pistával, apjának béresével.

Titokban kellett maradni a szerelmeknek, mert ha az öreg Kurucz József megtudja, hogy leánya egy szegény koldust szeret, nyomban vége volna mindennek. Ámde bármennyire vigyáztak, hogy senki meg ne tudja, mégis megtudta végre a szigorú apa. Lett erre a háznál sírás-rívás, káromkodás elég.

Az apa kérdőre vonta a leányt, hogy igaz-e, a mit a faluban róla beszélnek, hogy Pista béresét szereti. A leány sirva vallotta be apjának, hogy nagyon szereti, oly nagyon, hogy inkább meghalni kész, sem hogy másé legyen. Az apa szigorúan eltiltotta neki, hogy valaha még azzal a koldussal találkozzék. Pistát pedig kikergette a házból.

Pista feltette most magában, hogy elmegy a világba. Amerikába vagyonszerzeni s aztán visszajön Rózsikához, hogy haza vigye, akkor már nem fog az öreg sem ellenezni. Bucsuzni még egyszer összejött a szerelmes pár. Örök hűséget esküdtek egymásnak utoljára, hogy bármilyen történjék, Rózsika másé nem lesz soha, hanem megvárja míg Pista eljön érte.

Ezzel Pista utra kelt és Rózsika visszatért apja házához. Szomorúan járt-kelt ezután, a piros rózsák eltűntek arczáról, a

mosoly végképen elenyészett ajkáról. Az öreg Kurucz mindenképpen iparkodott leányával elfeledtetni Pistát, különösen midőn a falu leggazdagabb legénye kérte meg a kezét, minden tőle telhető mézes szavakkal igyekezett rábeszélni, hogy menjen a gazdag kérőhöz, miáltal nemcsak a leány lesz boldog, de az apát is vénségére boldoggá teszi. A leány azonban állhatatos maradt és kereken kijelentette, hogy hagyjon fel a rábeszéléssel, mert inkább sirba száll, sem hogy hűségét megszegné.

Egy darabig elhallgatott az öreg és látva, hogy nem boldogult vele, más terven törte a fejét. — Ki is gondolt egyet és nemsokára hozzá is fogott annak kiviteléhez.

Néhány hét múlva levél érkezett Amerikából, a vén Kurucz egy jó emberétől, ki egy évvel ezelőtt oda kivándorolt. A levelet Rózsika olvasta fel apjának. Egyszerre táncolni kezdtek a betűk előtte, végre kiesett a levél kezéből és ő nagyot sikoltva, ajultan földre rogyott. A levélben az állott, hogy Kovács Pista Amerikában tifuszt kapott és a kórházban meghalt. — Rózsika sokáig nagy beteg volt és élet-halál között lebegett. Az apa busan és lelkiismeretfurdalással állt ágya előtt. Már többször be akarta vallani, hogy a levél hamis volt, de mindig gondolta, hogy majd csak jobban lesz. És jobban lett. A fiatal életerő legyőzte a kórt és Rózsika ismét felkelhetett. Teljes apátia vett rajta erőt, nem érzett többé se örömet, se fájdalmat semmi fölött, csak járt-kelt, mint egy élő-halott.

Most az apja ismét előállott kedvenc tervével és rábeszélte a leányt, hogy nyujtsa kezét a gazdag legénynek. Rózsika már nem ellenkezett, mindegy volt már neki, akár mi történik vele.

Az öreg nagy örömmel tudatta a kéréssel, hogy már jól van minden, jöhet. Az ő oldala mellett majd csak felvidul ismét és a rózsák majd csak visszatérnek ismét az arczára, mint régen volt. Megtörtént az eljegyzés és tegnapelőtt a lakodalom is. A falu nagyja-apraja ott volt a nászszakomán. Mikor már a jókedv tetőpontra hágott, egyszerre az egész vendégsereg az ajtóra szegzi tekintetét és bámul az emberre, a ki most belépett. A menyasszony, ki eddig szótlanul és örömtelenül ült vőlegénye oldala mellett, akaratlan szintén az ajtóra néz. Szemei a jövevényre merednek, arczába szökik a vér, keble liheg, szívéhez kap és egy velőt rázó sikolylyal életemen ül a földre terül. A megjelent új vendég Kovács Pista volt, ki most jött haza Amerikából, hogy szamon kérje Rózsika hűségét. Azonnal orvosért siettek, de ez sem bírta életre kelteni a leányt, állítása szerint a szíve repedt meg.

Tegnap volt a temetése. — Az egész környékből összesereglettek, hogy elkisérjék oda, a hol már nem fáj semmi.

KÜLÖNFÉLÉK.

Apró versek.

I.

Mint lenge szél szárnyán a por,
Ugy tűnik a szerelem,
Ma szél, bókot csapok ennek,
Holnap amazt szeretem.

Nem is tennék szemrehányást
Egy szóval sem én neked,
Csak az a baj, hogy szívem van,
És az könnyen megreped.

II.

Tudod, ez egész dologban
Nem fáj semmi, más nem bánt,
Csak, hogy e darabban engem
Léptetél fel és nem mást.

Hátha akadt volna olyan
Úgyes fiu, jó színész,
Kinek ajka, csókja tüzes,
Bókja kegyes és merész.

S ha szerepét eljátszotta,
Rabja lettél vón' neki . . .
Tudnád legalább, mit érez,
Ki szerelmét temeti.

III.

Azt hiszed tán, hogy szívemben
Nincsen semmi büszkeség,
S míg ezeket most leírom,
Szívemben bu könyve ég?

Óh, csalódot látod édes,
Még sугom titkon neked:
Nem az fáj, hogy szerettem, csak
Hogy téged szerettelek.

Gál Zoltán.

* **A kis léghajósok.** Míg az emberi elmék a kormányozható léghajó feltalálásán törik a fejüket, azalatt a természet kutatói egy parányi lebegő tárgyban fölfedezik a legyek világában a kormányzó léghajóst. Az American Naturalist című folyóiratban Aldrich és Turley közlik megfigyelésüket egy az Empis-nemhez tartozó légyről. Figyelmeük úgy irányult rá, hogy a levegőben apró fehér fénylő tárgyakat láttak lebegni, melyek helyüket változtatták, még pedig nem épen csak a szél irányában. Közlebről vizsgálták meg a dolgot és láttak egy kis hét milliméter hosszú léggömböt, mely egy fele akkora légyhez volt csatolva és ez kormányozta a léghajót. A léghajó tojásdad alakú, belül üres és apró kis gömböcskékből van összeállítva. Néha egy-egy kis muszliczát, legyeeskét rejt magában. A rovar a gömböt csakis röptében készíti, de hogy miképpen, még nincs kiderítve. Lehetőség, hogy a potrohuk nyílásának valamely váladékából készül.

* **A komégyia.** Egy tanyai pógár áll a hirdető-oszlop előtt az anyjúkjával:

— Hallod-e, anyjúk?

— Hallom.

— E kék mönni a komégyiába.

— Drága az, embőr.

— Egy hatosér beereszködhünk.

— Lőhetetlen.

— Dehogyan lehetetlen. Ehan van la. Páhol 10 korona, körszék 2 korona, karzat 80 fillér, szinlap 20 fillér.

— Akkó hát gyerünk a szinlapra.

* **Luxusvonat utas nélkül.** A napokban indult Berlinből a Rivierára az első kéjvonat. Az egész vonat két podgyász, egy étkező és egy személykocsiból állott. A személykocsi pazar fényrel volt berendezve, az étkezőkocsiban a legpompásabb ételek és italok voltak fölhalmozva, — de nem akadt egyetlenegy utas sem. Ennek oka pedig az, hogy a vonaton való utazás nagyon drága, a németek pedig tudvalevőleg nagyon takarékos emberek.

* **A spiritisztánál.** Özvegy: Jól érzi magát a férjem a tulvilágon?

Médium: Kitűnően.

Özvegy: No, akkor jó, sok és olcsó lehet ott a sör.

CSARNOK.

Egy hónap története.

— A kétszáz év előtti Debreczen életéből. —

Közli: Zoltai Lajos.

(Vége.)

1681. Die 4. Octobris. Érkezik haza Csataári Bálint és Ember András Uramék a Basátul, Ecsednél lévő Táborból, hozván parancsolatját a Basának feles lovaknak küldése felől.

Die eodem. Az Capitánság* Biró Uram

* Minden utcának, nevezetesen: Péterfia, Csapó, Czegléd, Varga, Miklós, Német, Piac és Hatvan-utczáknak külön kapitánya volt, akit az utca népe választott. Az utozai kapitány-ság egyik maradványa volt az utozák régi autonómiájának s ebben a korban, úgy látszik, már csak mint a tanács végrehajtó közöge szerepelt.

6 kegyelme eleiben jüvén, öket Biró Uram a szekereknek és egyéb kívánságoknak késszére való állatásáért kezdi erős beszéddel feddeni, kit a Capitányok engedelmesen szenvednek; hanem egy közülök Szücs István, Varga Utczai Capitány Zugolódásra fakad és embertelesenül felelget Biró Urnak. Biró Uram azon kivülis a számtalan sok kívánság, így (ügy). baj között busult és keseredett elmével lévén, parancsolya a megirt versengő Capitánt betétetni (t. i. a dutyiba), kit midőnn a szolgálak el akarnának követni, a Capitánság instergál (feltámad) és a szolgálak kezébül ki akarja venni, nevezetesen egy Ember András nevű Németh utczai Capitány erőszakkal rángattya mind a kapu közög a szolgálak kezébül, melyet hurré tevén Biró Uramnak és a Cedulás házbann 6 kegyelme mellett lévőeknek, az 6 kegyelme mellett lévő kifutamodnak és a Capitánság kezébül a versengőt kivivén, be tétetik hasonlóképpen a feltámadt Németh utczai Capitánt is a két ajtajuban (t. i. a dutyiba.)

Die eodem. A p a t h i Miklós és B á t h o r i István uramék expediáltanak Teleki uramhoz, maga és urunk számára való szekerekkel, 3 hordó borokkal és egy feles éléssel, vélek edgyütt elmenvén az kívánságokat solliczítáló embereis az urnak.

Ugyan 6 kegyelmekkel edgyütt indul Balla János Uram is a Basához, vivén a Basának egy botot, és élést. Rosz becsületek volt mind két rend belieknek és árustumálist fizettek nekik.

Die 5. Indul a tábor Ecsedtől, itt pedig semmi ostromot nem tevén, Laplyonhoz száll, másnap Daróczhoz, harmad napra Ladányhoz, annakutánna Szakmáshoz.

Die eodem. A hegyeken, tudniillik, Bibar, Csatár, Diószeg, Sz. Imre, Püspöki, etb. levő szőlős emberek Bartha Boldisár, B o n y h á d i János Atyánkfiai Váradra expediáltanak, hogy Portáru hozott leveleink tenora szerint a Dezmát nem pénzül, hanem borral vegyék el (t. i. a török urak), melyre nézve ígérük magokat haraggal, mondván, hogy mihelyt szöleinket megszedgyük, mind ki v a g d a l t a t t y u k s z ö l e i n k e t, l e g y e n s z á n t ó f e l d b e l ö l l e.

Die eodem. Érkezik Urunk moesokkal tellyes levele, rosz etaberezvén mind Biránkat s mind a tanácsot s vádolván bennünket engedetlenséggel, holott tehetségünk szerént minden tölünk ki telhető jó akaratunkat mutatgyuk, kit Isten tud, hogy el is fáradtunk alatta a nagy teréhnek (tehernek).

Die 6. A mely Atyánkfiai expediáltanak Váradra, szép békével haza jünek. Már jövendőre mi lézsen Isten tudgya!

Die 7. B o r b é l y András Uram s

Magyar István és Szénássy Mátyásék lévén velle, expediáltatik a Passához és a Fejedelemhez némettül való felelmet mondani és Szénási Mátyásnak, Törökké lévén a fia, rajta amely Anyai jókat béres és szép annyával kerestet, annak is orvoslására.

Eodem die. Magyar és Török had Szakmár alá száll.

Die 8. Szücs György Uram a Basa parancsolatjából küldetik Szoboszlóra és több helyekre, hogy Beszerménynek hátra maradt részének elrontására ismét embereket adgyanak.

Die 11. Lengyel János, Perdó magát felakasztya, részeg lévén.*

Die 12. Baranyai Mihály, Árpáthi Miklós, Báthori István, Ladányi János Uramék Teleki Mihály arestua alól felszabadulván, Szakmár alul h a z a é r k e z n e k.

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 92. Bérletszünet XVI.

Holnap, kedden, január 1-én két előadás.

Délután 3 órakor, félhelyárakkal:

A cornevillei harangok.

Operette 3 felvonásban.

Este 7 és fél órakor, bérlet 77. sz. — „B.“

Mátyás király lesz.

Történeti színmű 5 felvonásban.

Holnapután, szerdán, január 2-án:

A vasgyáros.

Színmű 4 felvonásban.

Színházi műsor.

Csütörtökön, január 3-án, bérlet 79. sz. „A“ — harmadszor: Felfordult világ. Operette 3 felvonásban.

Pénteken, január 4-én, bérlet 80. sz. „B“ — A b a b a. Operette.

Szombaton, január 5-én, bérlet 81. sz. „C“ — B u b o r é k o k. Vigjáték 3 felvonásban.

Vasárnap, január hó 6-án két előadás; délután 3 órakor, félhelyárakkal: B o c c a c c i ó. Nagy operette 3 felvonásban. — Este 7 és fél órakor, bérletszünet.

* Az öngyilkosság abban a korban még a legnagyobb ritkaság volt. Mint ilyen cselekményt jegyezte fel a krónikairó.

ben: A notre-damei torony 6 r. Regényes színmű 1 előjáték és 5 felvonásban.

Menetrend.

Érvényes 1900. évi május hó 1-ső napjától.

Debrecezenből az alábbi állomások felé indul	416	1027	901	1236	710	1200*
P.-Ladányba	6rk. 503	1128	948	145	840	128
Nagyváradra	639	148	—	342	—	342
Szeghalomra	—	—	—	421	—	421
Budapestre	940	545	150	810	—	602
Debrecezenbe a fenti állomások felől	6rk. 1144	336	626	233	514	741

* Csak kedden közlekedik.

Debrecezenből az alábbi állomások felé indul	1217	356	256	522	758
Ér-Mihályfalvára	6rk. 100	458	357	635	913
Nagy-Károlyba	136	603	500	759	1043
Szatmárra	220	708	611	917	1203
Királyháza	315	827	733	136	—
Taraczközre	433	1014	914	—	—
M.-Szigetre	456	1050	950	—	—
N.-Booskóra	532	1203	1102	—	—
Kőrösmezőre	730	340	145	—	—
Debrecezenbe a fenti állomások felől érkezik	751	1012	355	1216	645

Debrecezenből az alábbi állomások felé indul	822	401	658
Nyiregyházára	6rk. 939	518	816
Királytelekre	1012	558	935
Szerencsre	1121	702	1043
Kassára	330	—	556
S.-A.-Ujhelyre	439	814	—
Debrecezenbe a fenti állomások felől érkezik	807	1207	753

Debrecezenből az alábbi állomások felé indul	835	431	—
Sáránra	6rk. 916	504	—
Nagy-Léta-Vértesre	1043	618	—
Derecskére	957	545	—
Debrecezenbe a fenti állomások felől érkezik	718	318	—

Debrecezenből az alábbi állomások felé indul	442	421	—
Ohat-Kócsra	6rk. 734	659	—
Tisza-Füredre	832	756	—
Füzes-Abonyba	1024	—	—
Debrecezenbe a fenti állomások felől érkezik	800	545	—

Debrecezenből az alábbi állomások felé indul	520	1130	406
Hajdu-Nánásra	6rk. 817	118	621
Büd.-Szt.-Mihályra	853	—	658
Tisza-Lökre	917	—	725
Debrecezenbe a fenti állomások felől érkezik	817	330	635

Az éjjeli idő este 6 órától reggeli 5.59 perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhuzásával van jelölve.
A vastagabb számjegyek gyorsvonatok érkezési és indulási idejét jelzik.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából december hó folyamán a raktáron lévő

Női ruhaszöveteket

színes selymeket, mosó velezeket, atlas-satin és batisztokat, haraszt-kendőket,

valamint

szőnyeget, függönyöket

teltemesen leszállított áron árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

Több ezer darab maradék női ruhaszövetekből feltűnő olcsó áron.

7 méter egy ruhának való női divatszövet 1 frt 75 kr.

Tisztán kezelt természetes homoki borok.

Szabó Kálmán és Testvérei

szent-annai szőlőtelepük terméséből kitűnő minőségű

homoki fajborait

eladás alá bocsátván, azokat eredeti 1 literes palaczkokban, különféle minőségben, igen jutányos árban árusítjuk, melyre a tisztelt közönség becses figyelmét különösen felhívjuk.

Geréby Fülöp Utódai.

RÓZSA LAJOS

női felöltő áruházában

tulhalmozott raktár miatt

nagy árleszállítás.

Női kabátok, paletók, gallérok, leánykabátkák, szőrmeárúk, blousok, gyermekköpenyek, diszitett női kalapok

meglepő olcsó, szabott árak mellett kaphatók.

LESZÁLLITOTT ÁRAK!

HOFF ALBERT

arany- és ezüstműves.
Városháza épület.

Ajánlja

arany és ezüst árukat

szolid kiszolgálás, valódi és finomságáért kezeskedik.

Javításokat, véséseket

jutányos árban készít.

ARANY- és EZÜST ÉKSZEREK!

Vésnöki munkák!

e.
cy
elo.

Megrendelések!

Pincze

hordós és üvegezett borok beraktározására kiválóan alkalmas, a **Kossuth-utca** elején kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

A világhírű
Martell Cognacnak

J. F. MARTELL-COGNAC

alapított 1711-ben.

Egyedüli főraktára:

Váray József

fűszer- és csemege-kereskedésében

Debreczen, Városi új bérpalota, a hol is „MARTELL“

Cognac készítményei, mint főelárusítónál mérsékelt árban kapható.

CSOKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 13. SZ.

ELSŐRANGU * * * * *
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
ÉS KÖNYVKÖTÉSZET * * *

Ajánlkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izlées nyomtatványok, valamint művészes kivitelű diszmunkák készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, czimkék, csomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — raktári áron készítjük et.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napívek, lejáratí jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződéses, kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI BIZOTTSÁGOK RÉSZÉRE:

Izlées kivitelű bál meghívók, programok, belépti jegyek, diszes táncrendek stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatu finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.